

2020

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer	8
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	8
4) Lokalisering og landskab	8
5) Ammoniak	10
6) Lugt	11
7) Øvrige emissioner og gener	11
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	16
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak	18
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:	19
D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	19
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	20
VILKÅR	21
HØRINGER	26
KLAGEVEJLEDNING	27
BILAG	28

INDLEDNING

Kjeld Nissen har den 10. september 2019 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 211933) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse fra 2009. På ejendommen er der tilladelse til 330 køer med tilhørende opdræt. I den forbindelse blev godkendt forlængelse af eksisterende kostald (stald 3), 3 nye plansiloer, en betonplads og en ny gyllebeholder.

I 2014 blev der i sydlige ende af kostald opført afdeling med nye fællesbokse og kælvningsbokse til køer.

Miljøgodkendelse § 16a – 2020

Der ønskes at få en fleksibel miljøgodkendelse til kvægproduktionen på Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk. De eksisterende stalde vil drives med en fleksibel kvægproduktion på produktionsarealet, uden at der foretages ændringer i staldene. I tidligere godkendelse blev godkendt ny gyllebeholder, denne er dog endnu ikke opført, men der er ønske om at fastholde tilladelse til etablering af denne beholder på 4.000 m³.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 5. maj 2020 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

170 m² produktionsareal dybstrøelse til malkekøer, kvier, stude.

150 m² produktionsareal dybstrøelse til kalve.

3.087 m² produktionsareal spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til malkekøer, kvier og stude.

525 m² produktionsareal dybstrøelse til alle kvæg, "Flexgruppe" der består af :

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Gødningsareal

2.421 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

995 m² gødningsareal til fast husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

- En ny gyllebeholder på 4000 m³ med et areal på 846 m²
- Nye kalvehytter på 65 m²
- Nyt dybstrøelsesafsnit til småkalve på 264 m²

Dispensation fra afstandskrav til privat fællesvej

Den nye gyllebeholder opføres sydøst for de eksisterende gyllebeholdere.

Gyllebeholderen placeres i en afstand af 5-7 meter fra en privat fællesvej.

Afstandskravet er 15 meter. Da den private fællesvej kun benyttes af ansøger, og der allerede ligger to gyllebeholdere i samme afstand af vejen, vurderer Tønder Kommune, at der kan dispenseres fra afstandskrav til privat fællesvej fra ny gyllebeholder. Ejer af vejmatricken (Tønder Kommune) er i partshøringsperioden blevet orienteret om dette forhold.

Dispensationen er meddelt efter § 9 stk. 3 i husdyrloven.

Godkendelsen bygger på ansøgning nr. 211933 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 760 af 30-07-2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:

Helle Iversen
Miljømedarbejder

MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Adresse: Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk

Ejendomsnr.: 5500007990

CVR: 18353482

CHR: 51101

2) Kontaktoplysninger:

Kjeld Nissen

Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk

Telefon: 21917299

E-mail: kjeldnissen@hotmail.dk

3) Ejer af ejendom:

Kjeld Nissen

4) Rådgiver:

Rikke Kyhn, Landbrugsrådgivning Syd I/S

Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster

Telefon: 20245052

E-mail: rky@lrs.dk

5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte Ingen.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår figur 1, som også ses på situationsplanen på bilag 1, samt nedenstående tabeller.

Figur 1: Placering af stalde og gødningsanlæg

Nr	Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
1	Stald til småkalve	1052	264 m ² dybstrøelse, Flexgruppe: Alle kvæg 261 m ² dybstrøelse, Flexgruppe: Alle kvæg
2	Kalvehytter	275	65 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.) 85 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
3	Stald til køer	2506	93 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude 1820 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
4	Forlængelse af kostald	1727	1267 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
5	Tilbygning dyb afd. I kostald	161	77 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude

Tablet 1 - Staldanlæg i ansøgt drift

Nr	Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
1	Stald til småkalve	1052	261 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
2	Kalvehytter	275	85 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
3	Stald til køer	2506	93 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude 1.753 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
4	Forlængelse af kostald	1727	1.190 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
5	Tilbygning dyb afd. I kostald	161	77 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude

Tabel 2 - Staldanlæg i nudrift

	Gødningsanlæg	Størrelse	Gødningsareal og gødningstype
A	Møddingsplads	924 m ²	924 m ² fast gødning fra kvæg
B	NY Møddingsplads	71 m ²	71 m ² fast gødning fra kvæg
C	Gyllebeholder 2.200m ³	2.200 m ³	663 m ² flydende husdyrgødning
D	Gyllebeholder 4.000 m ³	4.000 m ³	912 m ² flydende husdyrgødning
E	NY Gyllebeholder 4.000 m ³	4.000 m ³	846 m ² flydende husdyrgødning

Tabel 3 - Gødningsanlæg i ansøgt drift

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger oplyser:

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanke til gyllebeholdere. I fortanke er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledninger til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. traktorpumpe.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket til hver en tid skal være overholdt.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads. Hvis behovet opstår, vil der kunne etableres markstakke med kompost efter gældende lovgivning.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for overfladeafstrømning af gylle til beskyttet vandløb ca. 115 m syd for den nye gyllebeholder, stilles der desuden vilkår til opsyn med pumpning til gyllebeholdere.

Vi vurderer, at opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger oplyser:

I forbindelse med miljøgodkendelsen bygges ikke nye stalde. Der sker kun en administrativ godkendelse af produktionsarealer i eksisterende bygninger. Derudover opføres der en ny gyllebeholder.

Tønder Kommune vurderer:

At gyllebeholderen opføres i tilknytning til de eksisterende gyllebeholdere, samt, at der er redegjort for den nye gyllebeholders placering. Der er stillet vilkår til staldenes indretning.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger oplyser:

Kjeld Nissen driver kun Østerlundvej 36.

Tønder Kommune vurderer:

Husdyrbruget er ikke teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt direkte forbundet med andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Ansøger oplyser:

Staldanlægget på Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk er beliggende i det åbne land, ca. 2000 m NØ fra den lille landsby Gånsager i Tønder Kommune, og ca. 9,5 km NV for Toftlund.

Der er tale om et åbent landskab, og området er præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse og mange af markerne er adskilt af læhegn og der er flere skovområder i nærområdet.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Østerlundvej 37, som ligger ca. 650 m vest for ejendommens lugtcentrum. Nærmeste område udlagt til byzone er Arnum der er beliggende over 3,8 km nordøst for ejendommens lugtcentrum. Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område i landzone er beliggende ved Gånsager, som ligger ca. 2,0 km syd for ejendommens lugtcentrum.

Den nye gyllebeholder placeres ved vejen der går ud til markarealer syd for ejendommen. Vejen er dog privat fællesvej, ejet af Tønder Kommune. Da afstandskravet er 15 meter, søges om dispensation til at fravige dette krav. Beholderen placeres i ca. samme afstand fra vej som den beholder som den placeres ved siden af dermed 5-7 meter fra vej. Vejen benyttes kun af ansøger til at komme ud til markarealet syd for ejendommen, så placering bør ikke være til gene for omkring boende.

Tønder Kommune vurderer:

Lokalisering

Der må ifølge husdyrlovens § 6 ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor følgende afstandskrav:

Afstand til naboer og byzone m.v.	Afstandskrav	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Arnum).	50 m	ca. 3,9 km (NØ)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Renbæk Statsfængsel).	50 m	ca. 4,3 km (SSV)
Nærmeste nabobeboelse er Østerlundvej 41	50 m	ca. 260 m (NØ)

Tabel 4: Afstand til naboer og byzone mv.

Afstandskravene i § 6 er overholdt.

Der må ifølge husdyrlovens § 7 ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor følgende afstandskrav til særlig ammoniakfølsom natur:

Afstand til ammoniakfølsomme naturtyper	Afstandskrav	Afstand / retning
Kategori 1 (Inden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 3,2 km (S)
Kategori 2 (Uden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 3,0 km (S)

Tabel 5: Afstand til kategori 1 og 2 natur

Afstandskravene i § 7 er overholdt.

Der må ifølge husdyrlovens § 8 ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor følgende afstandskrav:

Afstand fra anlæg	Afstandskrav	Afstand / retning
Vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.	25 m	>25 m
Vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning	50 m	>50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m ²	15 m	ca. 115 m (S)
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	ca. 6 m (Ø)
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	ca. 192 m (NV)
Naboskel	30 m	ca. 290 m (SV)

Tabel 6: Afstande jf. §8.

Den nye gyllebeholder ønskes opført 5-7 m fra privat fællesvej. Vejen ejes af Tønder Kommune, men benyttes kun af ansøger. De to eksisterende gyllebeholdere ligger i samme afstand af vejen og det vurderes derfor at der kan gives dispensation for afstandskravet på de 15 m.

De øvrige afstandskrav i § 8 er overholdt.

Landskab

Ansøger oplyser:

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor område med almindelige drikkevandsinteresse. Ny gyllebeholder ønskes placeret syd for eksisterende beholdere. Denne placering er valgt da det er en hensigtsmæssig placering, sammen med de øvrige. Her ligger den ikke i vejen for en evt. fremtidig udvidelse af staldanlægget.

Derudover er placeringen nær driftsvejen oplagt, bl.a. ved udbringning af gylle eller hvis der skal leveres til biogas.

De øvrige ansøgte udvidelser er inden for eksisterende rammer og kræver ikke byggearbejde.

Der er ikke tale om dominerende byggeri, der kan virke skæmmende i landskabet. Det ansøgte projekt vurderes derfor ikke at have en negativ effekt på de landskabelige- og kulturhistoriske forhold.

Tønder Kommune vurderer:

Husdyrbruget ligger i et intensivt dyrket landskab. Området er domineret af store og mellemstore landbrug.

Området er kendetegnet af mange høje spredte hegn langs markskel og af små bevoksninger og skove. Hegnene er typisk placeret efter terrænforholdene og fremstår derfor uden et gennemgående mønster.

Tønder Kommune har undersøgt om nye eller ændrede bygninger ligger indenfor relevante udpegninger, afstandskrav, fredninger m.v. i kommuneplanen, naturbeskyttelsesloven, planloven, museumsloven eller skovloven.

Østerlundvej 36 med etablering af den nye gyllebeholder ligger ikke indenfor udpegninger der er relevante i forhold til at vurdere landskabspåvirkningen, og derfor vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilside-sættes, og at det ny byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 2,5 km mod øst-sydøst.

Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 2,9 km mod syd.

Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 293 m mod sydøst.

Beregningsen viser at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,2 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom natur er derfor overholdt.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger 2 søer ved husdyrbruget som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Den nærmeste ligger på husdyrbruget ca. 33 m sydvest for bygning 1. Merdeposition er beregnet til 1,2kg N/ha/år. Vandhullet er delvist overskygget og det vurderes at den lave merdeposition ikke giver anledning til tilstandsændring af vandhullet.

Den anden ligger ca. 204 m øst for husdyrbruget. Merdeposition er beregnet til 0,4 kg N/ha/år, så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer i søen.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Nørrehedevej 15	0	FMK	110,4	110,4	819,3	Ja
Østerlundvej 7	0	NY	300,1	270,1	2075,7	Ja
Højrup Ejerlav, Højrup	0	NY	450,9	450,9	3771,5	Ja

Tabel 7: Lugtberegning ansøgning nr. 211933

Beregningen viser, at lugtgenekriteriet er overholdt. Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra beboelser, samt at kasseret ensilage skal opbevares overdækket.

Under forudsætning af, at vilkår overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

Ansøger oplyser:

De væsentligste støjkloder på et kvægbrug er malke- og køleanlæg, pumper, støj fra transportere, mv.

Ventilationen er naturlig ventilation, hvorfor der ikke er støj fra mekaniske ventilatorer.

Kompressor til malkeanlægget står i teknikrummet, der er isoleret. Kompressor til at hæve/sænke malkestald står indendørs i teknikrum, som også er isoleret.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transportere er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transportere i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transportere foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transportere i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Blanding af foder foregår ved plansiloanlæg og foderlade. Der køres med mixer-vognen fra ca. kl. 7.00 og til ca. kl. 19.00.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, de støjende aktiviteter er afskærmet fra nabo af læhegn og maskinlade, hvilket betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være til meget begrænset gene for nærmeste nabo eller omkringboende. Der er redegjort for at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Rystelser/vibrationer

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje.

Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Da husdyrbruget ligger mere end 800 meter fra nærmeste nabobeboelser i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkilderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

Under forudsætning af, at vilkåret overholdes, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige støjmæssige hensyn til omgivelserne.

Støv

Ansøger oplyser:

Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm som hovedsageligt er i høst perioden. Dette ændres dog ikke væsentligt i forbindelse med udvidelsen, da der fortsat er behov for halm til foder og strøelse.

I tørre periode kan der forekomme støv fra vejanlæg når maskinerne kører på ejendommen. Der kan ligeledes forekomme støvgener ved aflæsning af foder. Ved aflæsning ved foderlade 1 forventes der begrænsede problemer med støv, da aflæsningen foregår indendørs. På grund af afstanden til omkringboende forventes dette dog ikke at give støvgener udenfor ejendommen.

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med

høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Der tilstræbes, at der holdes rent og ryddeligt i og omkring bygninger, herunder også renholdelse omkring krybber og afløb. Det tilstræbes at fjerne foder rester fra plansilo, foderborde, krybber osv.

Eventuelle foderrester og fast gødning fjernes hyppigt og lægges på møddingsplads. Gulve og gangarealer holdes rene og tørre. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnlige, og døde dyr søges afhentet hurtigst muligt. Hos kalvene fjernes dybstrøelsen jævnlige, så opformering af fluer mindskes. Fluebekæmpelse på ejendommen ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, vil fluer og skadedyr ikke blive en gene for de omkringboende.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der stilles vilkår til god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så at skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøger oplyser:

Der er én driftsmæssig tilkørsel fra Østerlundvej. Denne tilkørsel er nord for bygningerne. Der er én tilkørselsvej til bedriften og én til privaten.

Ny gyllebeholder placeres ved siden af de øvrige og vejanlæg omkring disse anvendes ved kørsel med gylle.

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, dybstrøelse, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. De daglige transporter foregår indenfor dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet. Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme udenfor normal arbejdstid.

Tønder Kommune vurderer:

Da der er relativ god afstand til nærmest nabobeboelse der ikke ejes af ansøger vurderer Tønder Kommune at transporter til og fra ejendommen ikke vil give anledning til gener og der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøger oplyser:

Lyset i stalde 3, 4 og 5 er styret af timer og der er kun vågelys tændt om natten. Der er 8 lys/orienteringslamper på østsiden af kalvestald/maskinlade. Lyset aktiveres via sensor. I stald 1 er der 8 lys/orienteringslamper opsat på østsiden. Lyset aktiveres via sensor. Desuden er der 4 lyskilder på sydsiden af kostalden, hvoraf den ene benyttes til belysning til tankbilen. Lysene aktiveres

via sensor. På foderladen (bygning 7) er etableret en lyskilde til belysning af plansiloer. Lyset aktiveres via sensor.

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af "udvidelsen". Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de landskabelige værdier og de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser:

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med håndtering af gylle, herunder ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Strømsvigt.

Minimering af risiko for uheld

Opsyn minimerer konsekvenserne ved håndtering af gylle og dieselolie. Evt. spild af diesel opsamles med opsugende materiale.

Hvis der sker uheld, som ikke umiddelbart kan afhjælpes med afværgeforanstaltning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet.

Kemikalier opbevares i aflåst skab.

Dieseltankene og spildolie er placeret på fast bund uden afløb, hvilket sikrer at der er mulighed for opsamling af evt. spild. Påfyldning af diesel sker under opsyn. Påfyldningspistol er forsynet med automatisk lukkemekanisme.

Olie opbevares i en "kasse", således at spild opsamles.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed, og tjekker kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet.

Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med traktorpumpe. Pumpning af gylle og påfyldning af gylle sker altid under opsyn.

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil skaden blive søgt begrænset med inddæmning med jord, halm eller lignede. Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof og eventuelle kemikalier. Der stilles vilkår om beredskabsplan, da den nye gyllebeholder opføres kun lige over 100 m fra et § 3 beskyttet vandløb. Vi vurderer, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøger oplyser:

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst skab i maskinhus. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Pesticider opbevares efter forskrifterne i aflåst skab.

Påfyldning af vand til sprøjten foregår i gamle plansiloer. Plansiloerne har afløb til gyllebeholder.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om, at kemikalier og pesticider opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Olierester opbevares i 60 liters tromler i maskinladen. Tromlerne står i en metalbakke med kant rundt om. Olierester bortskaffes til vognmand Marius Petersen fra Esbjerg. Når der laves serviceeftersyn på maskiner af maskinforretning, så medtager maskinforretningen olieaffaldet.

Dieselolie opbevares i en 2.500 liter tank som er placeret i foderlade på fast bund uden afløb.

Opbevaring af diesel sker i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol

Ansøger oplyser:

Gyllepumpning overvåges

Der udføres 10-årig beholderkontrol.

Der føres logbog over gylletanke.

Der er månedlig sundhedsrådgivning med dyrlæge

Der er mælkeydelseskontrol en gang månedligt.

Ensilageprøver udtages til brug ved foderoptimering.

Autoriseret elinstallatør laver gennemsyn af ejendommens elinstallationer hvert 5 år – Dette er tilvalgt igennem forsikringssselskabet.

Der udarbejdes hvert år mark og gødningsplan. Her føres kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. Så det er udført efter gældende lovkrav. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.

bedriftens Årsrapport registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøger oplyser:

I maskinhuset hvor der er kalvestald, er etableret afløbsriste i hver boks, disse er forbundet til en rørledning der går over til gyllekanal i kostald. Betonpladsen hvor kalvehytter står, er tilkoblet denne rørledning og der er etableret riste som opsamler spildevand og leder det til gyllekanal i kostalden. Den nye møddingsplads er tilkoblet samme afløbsriste, så vand herfra opsamles også efter gældende regler.

Overfladevand fra den nyeste plansiloanlæg udsprinkles, men kan opsamles i samlebrønd på 200 m³ når forholdene ikke er egnet til udsprinkling. Derudover er der etableret nødoverløb til gyllekanaler. Udsprinkling sker efter retningslinjerne i landbrugets byggeblad (103.09-05) for udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes.

Tagvand fra maskinlade (bygning 1) og foderlade (bygning 7) ledes via rør til Gånsager Bæk Ø for ejendommen. Tagvand fra både den eksisterende kostald og dennes tilbygninger – forlængelse og velfærdsafdeling (bygning 3, 4 og 5)

ledes til en forsinkelsesgrøft V for stalden. Herefter løber det til Gånsager Bæk øst for ejendommen. Det befæstet areal ved foderladen har ikke afløb, men fald udad, så overfladevand løber ud på jorden omkring pladsen.

I serviceafdelingen i stalden er desuden etableret toilet, som afledes til septiktank ved stuehus og herfra til nedsivning.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening af vandløb i forbindelse med pumpning af gylle, stilles der vilkår om, at det skal ske under opsyn.

Afløbsplanen er vedlagt som bilag 2.

Afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Affald

Ansøger oplyser:

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Tønder Kommune. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, og som afhentes af godkendt modtager.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.).

Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-pærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i garage/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares syd for stald 3. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbi passerende, ca. 160 meter fra offentlig vej. Døde dyr afhentes efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af DAKA.

Tønder Kommune vurderer:

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøger oplyser:

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til gyllepumpning, belysning, malkning og mælkekøling. Af energibesparende teknikker kan nævnes naturlig ventilation i staldene, vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret, der er etableret dagslysstyring på belysning i kostalden og der anvendes vand til køling af mælketank og det opvarmede vand genindvindes i produktionen. Udendørs belysning har bevægelsescensor.

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om at anlæg der er særligt energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt. Der skal skiftes til LED i stalde og lader, når de eksisterende lyskilder skal udskiftes. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøger oplyser:

Vandforbruget på bedriften anvendes primært til drikkevand og vask af malkeanlæg. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra egen boring.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller drikkekar, hvorved vandspild undgås. Drikkekar er med flydere. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Tønder Kommune vurderer:

Langt størstedelen af vandforbruget på ejendommen er drikkevand til køerne. For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Af samme årsag stilles der vilkår til, at der skal føres driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøger oplyser:

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4291	1173	5464
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4291	1173	5464
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som hhv. eksisterende stald og ny/renoveret stald niveau.

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt de valgte staldsystemer.

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5.464 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 5.464 kg N/år.

Tønder Kommune vurderer derved at BAT er overholdt. Staldsystemerne fastholdes med vilkår.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Ansøger oplyser:

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Tønder Kommune vurderer:

Da ejendommen ligger ca. 35 km fra den dansk-tyske grænse, er Tønder Kommune enig i ansøgers vurdering om at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Nedenfor har vi indsat ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten.

Ikke teknisk resume

Der ønsker at få en fleksibel miljøgodkendelse til kvægproduktion på Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk. De eksisterende stalde vil drives med en fleksibel kvægproduktion på produktionsarealet, uden at der foretages ændringer i eksisterende stalde. I tidligere godkendelse blev godkendt ny gyllebeholder, denne er dog endnu ikke opført, men der er ønske om at fastholde tilladelse til etablering af denne beholder på 4.000 m³.

Der er foretaget beregninger af lugt i forhold til nabo, samlet bebyggelse og by. Beregningen viser at lugt-genekriteriet er overholdt. Det forventes derfor ikke at nabobebyggelse mv. vil opleve generende lugt fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Endvidere er forhold angående f.eks. støj, støv, skadedyr mv. beskrevet og det vurderes at der ikke vil opstå gener for omgivelserne.

Der er foretaget beregninger i forhold til ammoniakdeposition på nærliggende natur. Beregningerne viser at der ikke vil ske en merdeposition på over 1 kg N. Ud fra ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet og at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til beskyttede arter af planter og dyr.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste natura 2000-område er fuglebeskyttelsesområde nr. 66 Lindet Skov, Hønning Mose og Plantage, Lovdrup Skov og Skrøp ca. 1,8 km sydøst for husdyrbruget.

Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,0 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 1,8 km mod sydøst. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Østerlundvej 36 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

- Husdyrbruget godkendes til:
  - 170 m² produktionsareal dybstrøelse til malkekøer, kvier, stude.
  - 150 m² produktionsareal dybstrøelse til kalve.
  - 3.087 m² produktionsareal spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til malkekøer, kvier og stude.

Der tillades følgende flexgruppe i bygning 1:

"Flexgruppe Alle kvæg" der består af følgende dyr på i alt 525 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

- Fordeling af dyr og det tilladte produktionsareal må maksimalt være som anført i tabel 9 og vist på figur 2:

Nr	Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
1	Stald til småkalve	1052	264 m ² dybstrøelse, Flexgruppe: Alle kvæg 261 m ² dybstrøelse, Flexgruppe: Alle kvæg
2	Kalvehytter	275	65 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.) 85 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
3	Stald til køer	2506	93 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude 1820 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
4	Forlængelse af kostald	1727	1267 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
5	Tilbygning dyb afd. I kostald	161	77 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude

Tabel 9: Oversigt over stalde og dyr

Figur 2: situationsplan

3. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Stalde og anlæg

4. Den nye gyllebeholder skal placeres som vist på figur 2.

Gødningsopbevaring og -håndtering

5. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
6. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
7. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Ammoniak

8. Kalvepladserne skal indrettes med dybstrøelse.

Lugt

9. Markstakke med dybstrøelse og ensilage skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelser.
10. Kasseret ensilage skal opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Støj

11. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel 10: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

12. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
13. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

14. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.
- Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at drift af ejendommen giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften udarbejde en handlingsplan som skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Driftsforstyrrelser og uheld

15. Der skal udarbejdes en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal udleveres ved det først kommende miljøtilsyn, som Tønder Kommune skal udføre og den skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Bilag over husdyrbruget med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan

skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

16. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Kemikalier og pesticider

17. Kemikalier skal opbevares indendørs på fast bund uden afløb.

Olie og brændstof

18. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
19. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol og management

20. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
21. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
  - Service på mælkekøleanlæg.
  - Placering af ensilagestakke.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

22. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
23. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

24. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el, olie og gas, der medgår til anlægget.
25. Der skal skiftes til LED i stalde og lader, når de eksisterende lyskilder skal udskiftes.

Vandforbrug

26. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

27. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

I de høring

Ansøgningen blev 7. januar 2020 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på ca. 453 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest tirsdag den 2. juni 2020.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

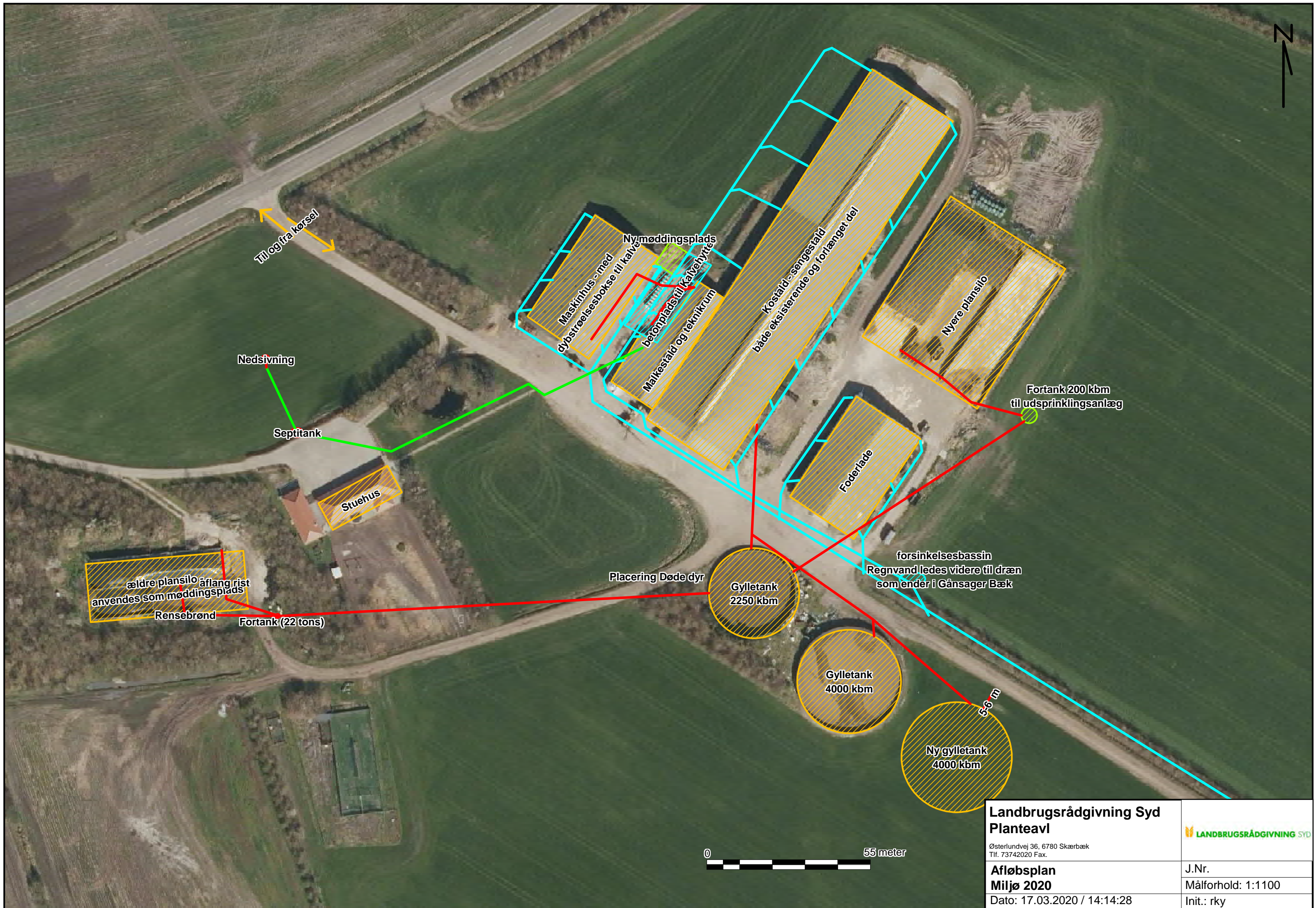
BILAG

Bilag 1 – Situationsplan

Bilag 2 - Afløbsplan

Bilag 1 – Situationsplan

Landbrugsrådgivning Syd Planteavl Østerlundvej 36, 6780 Skærbæk Tlf. 73742020 Fax.		
Afløbsplan Miljø 2020 Dato: 17.03.2020 / 14:14:28		J.Nr. Målforhold: 1:1100 Init.: rky